

REPORTAGE Verblifhuis voor allerkwetsbaarste jongeren

Als je echt nergens anders meer terecht kunt

In Schagen staat een verblifhuis voor de allerkwetsbaarste jongeren. Jongeren met suïcidale gedachten die zo'n zware problematiek hebben dat alle andere hulpverlening ze afwijst. Hier mogen ze zichzelf zijn en hoeven ze niet te veranderen.

Clare Brouwer
c.brouwer@mediahuis.nl

Schagen ■ „Als je door hulpverlening constant wordt afgewezen, dan word je niet beter”, vertelt Jonas Stroink. Als ggz-psychiater begeleidt hij jongeren met complexe meervoudige stoornissen die vaak al een lang traject in de hulpverlening achter de rug hebben. „Vanuit een volledig afgesloten afdeling komen jongeren bij ons. Ze krijgen een sleutel van de voordeur en wij geven ze letterlijk de ruimte.”

Vanaf de buitenkant zie je niets bijzonders: een eengezinswoning in de wijk Groeneweg in Schagen. Maar binnen wonen vier jongeren tussen de 17 en 24 jaar die worstelen met het leven. Hun problematiek is zo zwaar dat alle andere hulpverlening ze afwijst. Hun ouders kregen op de hulpvraag keer op keer te horen: 'dat is te ingewikkeld voor ons'.

Het zijn jongeren die een gevaar voor zichzelf vormen. Dus blijven ze in een gesloten kliniek of boun-

cen ze tussen instellingen. „Die jongeren worden constant afgewezen. Wij vertellen hen dat ze mogen blijven, wat er ook gebeurt. Want voordat je jezelf kan veranderen, moet je je eerst veilig voelen”, legt de psychiater uit.

Steun vinden

Jongeren uit heel Nederland komen naar Schagen, maar het merendeel komt uit Noord-Holland. Het verblifhuis staat in een rijtje van vier woningen waar mensen begeleid wonen. De tuinen van de huizen sluiten op elkaar aan en dat maakt dat alle bewoners elkaar makkelijk kunnen opzoeken, een spelletje in de tuin kunnen spelen en steun bij elkaar vinden.

„De grootste angst bij jongeren die hier komen is het feit dat we ze niet gaan beschermen. Ze doen heel veel pogingen, dus je denkt dat ze dood zouden willen. Maar ze vinden het vooral eng dat wij dat toelaten, dat we ze er niet voor behoeden. Ze zijn bang voor hun eigen gedachten. Ze vragen letterlijk: houden jullie dan niet van me? Wij willen ze leren dat je geen

Verblifhuis

Jongeren die onder de jeugdzorg vallen, moeten met 18 jaar overstappen naar de volwassen zorg, waardoor er een nieuwe plek voor hen gevonden moet worden.

De overgang van een gesloten kliniek naar een eigen studio in een beschermde woonvorm

blijkt vaak te groot. Om iets voor die jongeren te kunnen doen, startte twee jaar geleden het verblifhuis in Schagen. Hier worden jongeren niet beschermd tegen zichzelf, zoals vaak gebeurt in de hulpverlening, maar wordt de patiënt ondersteund om zelf verantwoordelijkheid te dragen. De

verblijfsduur van de jongeren verschilt tussen ruim een jaar tot twee jaar.

113

Zie je het leven niet meer zitten? Of maak je je zorgen over een ander? Bel 0800-013 of chat via 113.nl. Anoniem, gratis en 24/7

Joya van Haeften, Serena Weert en Jonas Stroink zijn de vaste begeleiders van het verblijfshuis Schagen.

FOTO MARC MOUSSAULT

schade hoeft aan te brengen om te voelen dat er om je gegeven wordt."

Kaylee (21) is een van de bewoners van het eerste uur. Ze zit in de tuin op haar telefoon. Haar blik is afgewend, haar rode haren zijn ingevlochten. Ze is vandaag wat stiel, want ze volgt sinds een tijdje elektroshocktherapie, waarbij met kleine stroomstoten een soort epileptische aanval in de hersenen wordt opgewekt. Een van de bijwerkingen is dat ze moeite heeft zich te uiten. Joy, het hondje dat sinds een jaar niet van haar zijde wijkt, dartelt om haar heen en blaft. Ze roept hem tot de orde. Praten met Joy is voor Kaylee makkelijker dan praten met mensen.

Vanaf haar zestiende heeft Kaylee in meerdere gesloten psychiatrische klinieken gezeten, de laatste was in Heiloo. Ze weet nog dat ze daar alleen onder begeleiding naar buiten mocht. En dus is de verandering en de vrijheid die ze krijgt in het huis in Schagen best groot.

Kern

Want de vrijheid betekent niet alleen dat Kaylee zelfstandig naar buiten mag. Stroink: „Wij zeggen tegen jongeren: je hoeft niet te veranderen van ons. Als je jezelf wilt snijden of suïcidepogingen doet, dan is dat acceptabel voor ons. Geef je aan dat je wel iets wilt verbeteren, dan helpen we je aan alle kanten. Dat is de kern van wat wij hier doen."

Kaylee gaat overdag naar een zorgboerderij, andere jongeren kiezen voor een dagbesteding of gaan naar school. Ze worden begeleid door een jobcoach die gespecialiseerd is in mensen met een

De grootste angst bij jongeren die hier komen is het feit dat we ze niet gaan beschermen

Jonas Stroink
Psychiater

psychiatrische aandoening. Ze koken samen, ze hebben schoonmaaktaken en houden zich daar vaak niet aan. „Het lijkt hier vaak net op een studentenhuys", zegt Stroink lachend.

Het tehuis is geen vangnet, maar biedt wel steun. Als jongeren aangeven dat ze nu een poging gaan doen, is dat een eigen keuze. „Wij zitten hier, we willen met je pra-

ten, maar als je besluit om het toch te doen dan is dat een keuze van jezelf."

Volgens de ggz-psychiater worstelen veel jongeren met doodsgedachten, omdat het vaak de enige manier is om te laten zien dat ze ergens mee zitten. De problemen die daaraan ten grondslag liggen, kunnen verschillen. „We willen jongeren liever niet opnemen, maar juist leren om weerstand te bieden aan doodsgedachten. De gedachte moet niet weg, maar je moet ermee leren omgaan. Juist het niet-doen van een poging, moet je oefenen."

In het begin was dat spannend, ook voor de hulpverleners. „Maar het went", zegt Stroink. „We weten honderd procent zeker dat er hier pogingen worden gedaan. Maar we weten ook dat ze die tot nu toe altijd overleefd hebben. En ik weet dat deze methode de grootste kans biedt dat ze gelukkig worden. Voor nu nemen we een risico, maar voor de lange termijn hopen we dat de pogingen minder worden. Of zelfs helemaal uitblijven."

Stroink pleit ervoor dat er meerdere plekken in het land komen waar jongeren op deze manier worden opgevangen. Er is in Schagen een goede samenwerking met de buurt en de wijkagent. „Want de jongeren willen soms naar het spoor lopen om daar een poging te doen. Dan moet de trein stilgezet worden en dat geeft overlast", vertelt hij. „Jongeren krijgen daar een boete voor en dat hoort ook zo. Ze moeten leren dealen met de consequenties van hun gedrag. Als ik overlast geef, krijg ik ook een boete. Als zij een normaal leven willen, horen die boetes erbij. Als je jezelf snijdt of beschadigt, gaan

wij dat niet verzorgen. Dan moet je zelf de huisarts bellen om het te hechten. Dat negatieve gedrag moet zo moeilijk worden gemaakt. Daar moeten ze zelf mee dealen."

Uitleggen

Stroink voelt zich gesteund door de omwonenden en de huisartsen. Maar hij moet blijven uitleggen, steeds opnieuw. „We sturen nu ook een mailtje als er een nieuwe bewoner is, zodat de huisarts voorbereid is. En iedereen aan wie ik het uitleg, die snapt het. Maar mensen vinden het wel spannend. We moeten er hard voor werken."

En dat loont. Het aantal suïcide-

pogingen bij de bewoners is tot bijna nul gedaald en dat betekent in sommige gevallen dat ze verder kunnen met hun leven, buiten het verblijfshuis.

Dat geldt ook voor Kaylee. Na twee jaar in het verblijfshuis heeft ze meer zelfvertrouwen en durft ze mensen aan te spreken. Terug naar Den Helder, waar ze woonde met haar broertje en zusje en stiefbroertje, dat wil ze niet meer. Ze staat bovendien op wachtlijst voor een begeleid-wonen-huis, in Schagen. Want na twee jaar heeft ze in die stad haar plek gevonden en is ze toe aan een volgende stap naar zelfstandigheid.

advertentie

MEDEDELING AAN ONZE ABONNEES

Wegens een logistieke aanpassing bij onze bezorgorganisatie geldt er op zaterdag een nieuwe uiterlijke bezorgtijd voor uw krant.

De zaterdagkrant wordt voortaan uiterlijk voor 9:00 uur bij u bezorgd. De nieuwe bezorgtijd geldt alleen voor de zaterdag. Doordeweeks krijgt u de krant, net als altijd, standaard voor 7:00 uur in de brievenbus.

Mediahuis Nederland B.V.

 Noordhollands Dagblad